GENERALINIO ADVOKATO
M. POIARES MADURO IŠVADA,
pateikta 2009 m. liepos 9 d.[1]

1. Nagrinėjama byla susijusi su Šeštosios PVM direktyvos[2] 4 straipsnio 1 ir 2 dalių aiškinimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar tam tikri politinės partijos finansiniai sandoriai yra ekonominė veikla šios direktyvos prasme.

I — Faktinės aplinkybės ir klausimai, dėl kurių pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą

2. Apeliantė pagrindinėje byloje yra Austrijos socialdemokratų partijos (*Sozialdemokratische Partei Österreichs*, toliau – *SPÖ*) Karintijos federalinės žemės regioninė organizacija. Šią regioninę organizaciją sudaro atskiros rajonų ir vietos grupės. Tiek regioninė organizacija, tiek rajonų grupės yra juridiniai asmenys, tačiau vietos grupės tokio statuso neturi.

3. Nuo 1998 m. iki 2004 m. apeliantė organizavo pavaldžių grupių naudai įvairią viešųjų ryšių ir reklamos veiklą, susijusią su Austrijoje vykusiais rinkimais. Iš esmės ji veikė tarytum centrinė pirkimų agentūra ir įsigijo įvairios reklaminės medžiagos, kurią vėliau ji perleido rajonų ir vietos grupėms už užmokestį. Ji taip pat organizavo kasmetinį partijos pokylį. Minėta veikla buvo apibūdinama kaip „išorinė reklama“, skirtingai nuo vadinamosios „vidinės reklamos“, t. y. partijos pareigūnų mokymų.

4. Deklaruodama mokestį *SPÖ* nurodė įvairias apmokestinamos apyvartos, susijusios su „išorine reklama“, sumas ir prašė leisti atskaityti atitinkamą pirkimo mokestį. Tarp *SPÖ* ir mokesčių institucijos kilo ginčas dėl to, ar apeliantė, vykdydama išorinės reklamos veiklą pavaldžių grupių naudai, turi būti laikoma apmokestinamuoju asmeniu, kuris turi teisę atskaityti vykdant tokią veiklą sumokėtą pirkimo mokestį Šeštosios PVM direktyvos prasme. *Finanzamt Klagenfurt* (Klagenfurto mokesčių tarnyba) laikėsi nuomonės, kad *SPÖ* negali būti laikoma apmokestinamuoju asmeniu šios direktyvos prasme. *SPÖ* pateikė

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — 1977 m. gegužės 17 d. Šeštoji Tarybos direktyva 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 23).

apeliacinį skundą Klagenfurto *Unabhängiger Finanzsenat* (Nepriklausomam mokesčių bylų senatui), kuris, prašydamas priimti prejudicinį sprendimą, Teisingumo Teismui pateikė šiuos aštuonis klausimus:

„1. Ar 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (toliau – Šeštoji direktyva) 4 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad politinės partijos teisiškai savarankiškos regioninės organizacijos „išorinė reklama“, vykdoma viešųjų ryšių, informacinės veiklos, partijos renginių rengimo, reklaminės medžiagos pristatymo rajonų organizacijoms ir kasmetinių pokylių (*SPÖ-Ball*) organizavimo ir rengimo formomis, laikoma ekonomine veikla, jei pajamos gaunamos (iš dalies) nurodant „išorinės reklamos“ išlaidas taip pat teisiškai savarankiškoms partijos struktūroms (rajonų organizacijoms ir t. t.) pateikiamose sąskaitose faktūrose ir iš bilietų į šį pokylį pardavimo?

2. Ar vertinimui, ar yra „ekonominė veikla“ Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 1 ir 2 dalių prasme, neigiamos įtakos turėtų tai, kad pirmajame klausime nurodyta veikla būtų „priskirta“ regioninei organizacijai ir dėl to būtų naudinga ir jai? Taip jau yra, kad vykdant šią veiklą, nors ir neakcentuojant, bet neišvengiamai visuomet reklamuojama ir partija, jos politiniai tikslai ir požiūriai.

3. Ar gali būti „ekonominė veikla“ pirma nurodyta prasme, jei „išorinės reklamos“ išlaidos nuolat kelis kartus viršija iš šios veiklos, nurodžius jas sąskaitose faktūrose, išlaidas ir organizuojant pokylį gautas pajamas?

4. Ar „ekonominė veikla“ yra ir tuomet, jei išlaidos nurodomos sąskaitose faktūrose ne pagal tiesiogiai atpažįstamus finansinius kriterijus (pavyzdžiui, sąnaudų priskyrimas pagal kilmę arba gautą naudą) ir iš esmės vietos organizacijos gali laisvai nuspręsti, ar jos padengs dalį regioninių organizacijų išlaidų ir kiek?

5. Ar „ekonominė veikla“ yra ir tuomet, jei reklamos paslaugos žemesnio lygmens organizacijoms įskaitomos mokesčio forma, kurio dydis priklauso, pirma, nuo atitinkamos vietos organizacijos įregistruotų narių skaičiaus ir, antra, nuo išrinktų jos deputatų skaičiaus?

6. Ar sprendžiant klausimą, ar yra ekonominė veikla, tokios valstybės fondų išmokos kaip parama partijoms pagal Karintijos partijų rėmimo įstatymą (Kärntner Parteienförderungsgesetz), už

kurias nereikia mokėti apyvartos mokesčio, turi būti laikomos ekonomine lengvata?

II — Vertinimas

5. Šeštosios PVM direktyvos 2 straipsnyje numatyta:

„[PVM] apmokestinamas:

7. Jeigu vadinamoji „išorinė reklama“, vertinama atskirai, pagal Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 1 ir 2 dalis būtų ekonominė veikla: ar tai, kad viešieji ryšiai ir rinkimų reklama yra pagrindinė politinių partijų veiklos sritis ir įgyvendinant politinius tikslus bei programas yra *conditio sine qua non*, draudžia pripažinti šią veiklą „ekonomine veikla“?

1) prekių tiekimas ar paslaugų teikimas, kai šalies teritorijoje už atlygį prekes tiekia ar paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks;

2) prekių importas“.

6. Šeštosios PVM direktyvos 4 straipsnio 1, 2 ir 5 dalyse numatyta:

8. Ar apeliantės veikla, kurią ji apibūdina kaip „išorinė reklama“, yra tokia, kad gali būti prilyginama komercinių reklamos agentūrų vykdomai veiklai Šeštosios direktyvos D priedo (10 punktas) prasme arba atitikti jo turinį? Jei taip, ar šios veiklos mastas, esant nurodytai pajamų ir išlaidų struktūrai apeliaciniame skunde nagrinėjamu laikotarpiu, gali būti laikomas „reikšmingu“?

„1. „Apmokestinamasis asmuo“ – tai bet kuris asmuo, savarankiškai vykdantis bet kurioje vietoje bet kurią ekonominę veiklą, nurodytą 2 dalyje, nesvarbu, koks tos veiklos tikslas ar rezultatas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta ekonominė veikla apima visokią gamintojų, prekiautojų ir kitų paslaugas teikiančių asmenų veiklą, įskaitant kasybą bei žemės ūkio gamybos veiklą bei įvairių profesijų atstovų veiklą. Materialaus ir nematerialaus turto naudojimas, siekiant gauti nuolatinių pajamų, taip pat laikomas ekonomine veikla.

<…>

5. Valstybinės, regioninės ir vietinės valdžios institucijos ir kiti viešosios teisės subjektai neturi būti laikomi apmokestinamaisiais asmenimis veiklos, kurią jos vykdo, ar sandorių, kuriuos jos sudaro kaip valdžios institucijos, atžvilgiu, net jei jos renka rinkliavas, mokestį už paslaugas, įmokas ar kitokius su tokia veikla ar sandoriais susijusius mokesčius.

Tačiau kai jos vykdo tokią veiklą ar sandorius, jos turi būti laikomos apmokestinamuoju asmeniu tokios veiklos ar sandorių atžvilgiu, jei jų traktavimas kaip neapmokestinamojo asmens labai iškraipytų konkurenciją. <…>“

7. Teisingumo Teismas turės nuspręsti, ar *SPÖ* Karintijos federalinės žemės regioninės organizacijos vykdyta išorinė reklama yra „ekonominė veikla“ Šeštosios PVM direktyvos 4 straipsnio prasme, o tai leistų šią organizaciją pripažinti „apmokestinamuoju asmeniu“ pagal šią direktyvą. Jei Teisingumo Teismas taip nuspręstų, Karintijos federalinės žemės regioninė organizacija pagal Direktyvos 17 straipsnį galėtų reikalauti teisės į pirkimo mokesčio atskaitą; jei ne – toks reikalavimas negali būti pateiktas.

8. Jau iš pačių atitinkamų nuostatų formuluočių aišku, kad sąvoka „ekonominė veikla“ turi būti aiškinama plačiai. Kaip Teisingumo Teismas paaiškino sprendime *T-Mobile Austria*, „ekonominės veiklos“ sąvokos taikymo sritis yra labai plati <…> jos pobūdis yra objektyvus ta prasme, kad veikla vertinama *per se*, neatsižvelgiant į jos tikslus ar rezultatus“[3]. Taigi 4 straipsnio taikymo sritis apima „visas gamybos, platinimo ir paslaugų teikimo stadijas“[4].

9. Vis dėlto 4 straipsnio 2 dalyje išvardytas veiklos rūšis galima deramai laikyti „ekonomine veikla“, o ją vykdantis asmuo tampa

3 — 2007 m. birželio 26 d. Sprendimo *T-Mobile Austria ir kt.*, C-284/04, Rink. p. I-5189, 35 punktas. Žr. taip pat 2006 m. vasario 21 d. Sprendimo *University of Huddersfield*, C-223/03, Rink. p. I-1751, 47 punktą.

4 — 2003 m. birželio 26 d. Sprendimo *MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring*, C-305/01, Rink. p. I-6729, 42 punktas.

„apmokestinamuoju asmeniu“, tik jeigu tokia veikla siekiama gauti nuolatinių pajamų[5]. Vadinasi, jeigu iš veiklos gaunama tik atsitiktinių pajamų arba visai jokių pajamų negaunama, tokią veiklą vykdantis asmuo nelaikytinas „apmokestinamuoju asmeniu“, turinčiu teisę atskaityti pirkimo mokestį.

10. Be to, Šeštosios PVM direktyvos 2 straipsnyje numatyta, kad pridėtinės vertės mokesčiu apmokestinamas „prekių tiekimas ar paslaugų teikimas <…> už atlygį“. Atlygis yra būtina sąlyga norint apmokestinti PVM konkretų sandorį. Ši nuostata priklauso II antraštinei daliai, kuri apibrėžia visos direktyvos taikymo sritį. Todėl bet kuri kita direktyvos nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į 2 straipsnį. Sutinku su *Finanzamt Klagenfurt*, Graikijos vyriausybe ir Komisija, kad paslaugų teikimas be atlygio nėra „ekonominė veikla“ šios direktyvos 4 straipsnio prasme.

11. Pirmasis dalykas, kurį reikėtų pažymėti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką paslaugų teikimas apmokestinamas PVM „tik jeigu tarp suteiktos paslaugos ir gauto atlygio yra tiesioginis ryšys“[6]. Be to, Teisingumo Teismas jau nagrinėjo atlygio sąlygą teikiant informavimo ir reklamos paslaugas. Sprendimas *Hong-Kong Trade Development Council*[7] buvo susijęs su Nyderlandų mokesčių tarnybos atsisakymu pripažinti apmokestinamuoju asmeniu *Hong Kong Trade Development Council* (Honkongo prekybos plėtros tarybos) biurą. Šis biuras prekybininkams nemokamai teikė informaciją apie Honkongą ir apie prekybos su Honkongo firmomis galimybes. Teisingumo Teismas nusprendė, kad šis biuras negali būti laikomas apmokestinamuoju asmeniu, nes negauna pajamų iš informacijos teikimo. Jis konstatavo, kad „kai asmens veikla apima tik paslaugų teikimą be tiesioginio atlygio, nėra apmokestinamosios vertės, todėl minėtos paslaugos neapmokestinamos pridėtinės vertės mokesčiu. Tokiomis aplinkybėmis paslaugų teikėjas turi būti prilyginamas galutiniam vartotojui <…>. Faktiškai sąsaja tarp šio teikėjo ir prekių arba paslaugų gavėjo nepriskirtina jokiai sutarčių rūšiai, kuri galėtų būti mokesčių derinimo objektas <…>; tokiomis aplinkybėmis be užmokesčio teikiamos paslaugos savo pobūdžiu skiriasi nuo apmokestinamųjų sandorių, kurie, neperžengiant pridėtinės vertės mokesčio sistemos ribų, suponuoja kainos ar atlygio nustatymą“[8].

12. Centralizuotą reklamos paslaugų teikimo klausimą Teisingumo Teismas sprendė byloje *Apple and Pear Development Council*[9]. *Apple and Pear Development Council* (Obuolių ir kriaušių prekybos vystymo taryba, toliau – taryba) buvo viešasis juridinis asmuo, kurio

5 — 1990 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Van Tiem*, C-186/89, Rink. p. I-4363, 18 punktas; 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *EDM*, C-77/01, Rink. p. I-4295, 48 punktas; sprendimo *T-Mobile Austria ir kt.* (minėto 3 išnašoje) 38 punktas.

6 — 1981 m. vasario 5 d. Sprendimo *Coöperatieve Aardappelenbewaarplaats*, 154/80, Rink. p. 445, 12 punktas; 1988 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Naturally Yours Cosmetics*, 230/87, Rink. p. 6365, 11 punktas.

7 — 1982 m. balandžio 1 d. Sprendimas *Hong-Kong Trade Development Council*, 89/81, Rink. p. 1277.

8 — Ten pat, 10 punktas.

9 — 1988 m. kovo 8 d. Sprendimas *Apple and Pear Development Council*, 102/86, Rink. p. 1443.

funkcijos susijusios su Anglijoje ir Velse auginamų obuolių ir kriaušių kokybės reklamavimu ir prekybos skatinimu. Taryba buvo finansuojama privalomais metiniais obuolių ir kriaušių augintojų mokesčiais, kurių dydis neviršijo tam tikros sumos už kiekvieną žemės hektarą, užsodintą obelimis ir kriaušėmis, arba tam tikros sumos, nustatytos už 50 medžių, pasodintų augintojo žemėje. Teisingumo Teismas pažymėjo, kad tarybos funkcijos buvo susijusios su bendru augintojų interesu ir bet kokia iš jos reklamos kylanti nauda atiteko visai pramonei; atskiri ūkininkai šia nauda naudojosi tik netiesiogiai. Be to, nebuvo jokios sąsajos tarp atskirų ūkininkų gautos naudos lygio ir mokesčio sumos, kurią jie privalėjo mokėti tarybai. Šis mokestis buvo ne sutartinių įsipareigojimų, o teisės aktų nustatytų prievolių rezultatas ir jis turėjo būti mokamas nepaisant to, ar atskiras ūkininkas faktiškai gavo naudos iš tarybos veiklos reklamos srityje. Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad tarybos veikla nebuvo „paslaugų teikimas <…> už atlygį“[10].

13. Bendrą šių sprendimų poveikį Teisingumo Teismas išaiškino sprendime *Tolsma*[11]. Ieškovas pagrindinėje byloje R. J. Tolsma buvo gatvės muzikantas, rinkdavęs aukas iš praeivių. Nyderlandų mokesčių institucijos šią veiklą apmokestino PVM. R. J. Tolsma teigė, kad aukoms PVM netaikomas, nes praeiviai neturėjo jokios prievolės duoti jam pinigų, o nusprendę tą padaryti, jie patys nuspręsdavo ir dėl sumos dydžio. Mokesčių institucijos laikėsi nuomonės, kad tarp teikiamos paslaugos ir gaunamo atlygio yra tiesioginis ryšys, o tai reiškė, kad gatvės muzikanto veikla buvo paslaugų teikimas už atlygį. Teisingumo Teismas nusprendė, kad „paslaugos yra teikiamos „už atlygį“ Šeštosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies prasme, vadinasi, yra apmokestinamos, tik jeigu paslaugos teikėją ir paslaugos gavėją sieja teisiniai santykiai, pasireiškiantys šalių abipusiais įsipareigojimais, o paslaugų teikėjo gaunamas atlygis sudaro kainą, faktiškai mokamą mainais už gavėjui teikiamą paslaugą“[12].

14. Nagrinėjamoje byloje nutartyje pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą nacionalinis teismas nurodo, kad nuo 1998 m. iki 2003 m. *SPÖ* regioninė organizacija rajonų ir vietos grupėms perkėlė tik dalį mokesčių už reklamos ir viešųjų ryšių paslaugas. Nebuvo jokių aiškių mokesčių apskaičiavimo kriterijų ir, regis, pavaldžiosios grupės, atsižvelgdamos į savo finansinius išteklius, pačios galėjo apsispręsti, ar padengti dalį regioninės organizacijos išlaidų. *SPÖ* neabejotinai neturėjo jokių partijos vidaus taisyklių, reglamentuojančių apmokestinimo už tokias paslaugas būdą. 2004 m. padėtis šiek tiek pasikeitė. Nuo tų metų už tam tikras viešųjų ryšių paslaugas rajonų grupėms kaip „viešųjų ryšių“ mokestis buvo išrašomos sąskaitos faktūros, o šio mokesčio dydis priklausė nuo atitinkamo rajono partijos narių skaičiaus ir atitinkamame rajone išrinktų parlamento narių skai-

10 — Ten pat, 17 punktas.

11 — 1994 m. kovo 3 d. Sprendimas *Tolsma*, C-16/93, Rink. p. I-743.

12 — Ten pat, 14 punktas.

čiaus. Šie pinigai padengė tik dalį *SPÖ* regioninės organizacijos patirtų išlaidų, todėl iš reklamos ir viešųjų ryšių veiklos ši organizacija turėjo ilgalaikių nuostolių.

15. Mano nuomone, visiškai aišku, kad nagrinėjamoji byla yra analogiška byloms *Hong-Kong Trade Development Council, Apple and Pear Development Council* ir *Tolsma*. Laikotarpiu nuo 1998 m. iki 2003 m. dar nebuvo sukurta sistemos, reguliariai leidžiančios viešųjų ryšių išlaidas perkelti rajonų ir vietos grupėms; šios grupės neturėjo jokių sutartinių ar kitokio pobūdžio pareigų dalytis šiomis išlaidomis; vis dėlto, jeigu jos nuspręsdavo padengti dalį šių išlaidų, tai, atsižvelgdamos į savo finansinę padėtį, pačios galėjo apsispręsti dėl įnašo dydžio. Tokia sistema rodo, kad paslaugos buvo teikiamos be atlygio.

16. 2004 m. įvesta sistema iš esmės nebuvo kitokia. Ir toliau nebuvo abipusių šalių įsipareigojimų: pavaldžiosios grupės faktiškai nemokėjo už gaunamas paslaugas, nes regioninei organizacijai mokamų įnašų vertė neatitiko viešųjų ryšių ir reklamos paslaugų tikrosios vertės, o įnašai buvo skaičiuojami taikant vienodą normą, pagrįstą atitinkamo rajono partijos narių skaičiumi ir atitinkamame rajone išrinktų parlamento narių skaičiumi. Štai dėl šios priežasties regioninė organizacija ir patirdavo didelių ir ilgalaikių nuostolių. Be to, regioninės organizacijos vykdomos viešųjų ryšių kampanijos davė naudos visai partijai; bet kokia rajono ir vietos grupių gauta nauda buvo papildoma ir netiesioginė, o ne atskira ir tiesioginė.

17. Galiausia, reikėtų pateikti platesnio pobūdžio pastabą apie viešųjų ryšių ir reklamos pobūdį nagrinėjamoje byloje. Kaip teisingai nurodė *Finanzamt Klagenfurt* ir Graikijos vyriausybė, čia kalbama apie tipinį politinių debatų atvejį. Politinės partijos vykdo viešųjų ryšių ir reklamos kampanijas ne tam, kad gautų pajamų, o kad paviešintų savo idėjas. Partijos atlieka pagrindinį vaidmenį atstovaujamosios demokratijos sistemoje, o jų organizuojama išorės veikla priskirtina toms funkcijoms, kurias šios partijos vykdo kaip minėtos sistemos dalis. Bet koks finansinis elementas, susijęs su partijos viešaisiais ryšiais, yra tik šalutinis, palyginti su tokių viešųjų ryšių politiniu pobūdžiu. Pavaldžių grupių naudai vykdydama „išorinės reklamos“ veiklą, susijusią su Austrijoje vykusiais rinkimais (vietos savivaldybės tarybų, regioninio parlamento, nacionalinio parlamento, federalinio prezidento), *SPÖ* regioninė organizacija veikė ne kaip ekonominis subjektas, kuris vadovaujasi finansiniais sumetimais, o kaip politinė organizacija, siekianti pergalės rinkimuose.

18. Šios išvados nepaneigia tai, kad *SPÖ* gavo valstybės finansavimą pagal atitinkamus Austrijos teisės aktus dėl politinių partijų rėmimo. Tokios pajamos nepriskirtinos pajamoms iš ekonominės veiklos; demokratinėje sistemoje partijos yra finansuojamos iš valstybės fondų, kad galėtų vykdyti politines funkcijas piliečių naudai. Iš tiesų finansavimas iš valstybės fondų patvirtina tą nuomonę, kad apeliantės viešųjų ryšių veikla nėra ekonominė veikla, už kurią gaunamas atlygis. Austrijos valstybė finansavo *SPÖ* būtent todėl, kad ši organizacija yra ne įprastas ekonominis subjektas, o politinė grupė, kurios prioritetai skiriasi nuo komercinės įmonės prioritetų. Vadinasi, nėra jokio pagrindo lyginti apeliantę su komercine reklamos agentūra, kuri vien jau pagal savo pobūdį dalyvauja reklamos versle, siekdama uždirbti pinigų. Politinei partijai, jeigu atleisite

už ironiją, nederėtų užsiimti politine veikla siekiant piniginės naudos: paprastai tai laikoma korupcija.

19. Tą pasakęs norėčiau pažymėti, kad gali būti tokių situacijų, kai politinė partija užsiima ekonomine veikla, kuri pagal savo pobūdį yra komercinė, t. y. tiekia prekes ar teikia paslaugas už atlygį. Posėdyje Graikijos vyriausybė pateikė pavyzdį partijos, atidariusios ekologiškų prekių parduotuvę ir vykdančios joje prekybą, taip pat partijos, parduodančios įmonėms vietą reklamai savo leidiniuose. Mano nuomone, abi šios veiklos rūšys yra „ekonominė veikla“ direktyvos prasme, todėl politinė partija tampa „apmokestinamuoju asmeniu“, kuriam taikomas PVM. Atvirkščiai, *SPÖ* regioninės organizacijos „išorinės reklamos“ veikla „ekonomine veikla“ nelaikytina.

III — Išvada

20. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui į klausimus, dėl kurių pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, atsakyti, kad 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas 4 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad politinės partijos teisiškai savarankiškos regioninės organizacijos „išorinė reklama“, vykdoma kaip viešųjų ryšių veikla, informacinė veikla, partijos renginių rengimas, reklaminės medžiagos pristatymas rajonų organizacijoms ir kasmetinių pokylių organizavimas ir rengimas, nėra ekonominė veikla, jei pajamos gaunamos (iš dalies) nurodant „išorinės reklamos“ išlaidas taip pat teisiškai savarankiškoms partijos struktūroms (rajonų organizacijoms ir

t. t.) pateikiamose sąskaitose faktūrose ir iš bilietų į šį pokylį pardavimo. Tokios regioninės organizacijos padėtis skiriasi nuo komercinės reklamos agentūros padėties.

Be to, pagal nacionalinius partijų rėmimo įstatymus politinėms partijoms teikiamos subsidijos iš valstybės fondų nelaikomos ekonomine nauda, dėl kurios atitinkama veikla tampa „ekonomine veikla“ Šeštosios PVM direktyvos prasme.